

κατοίκας και τοῦ γιοῦ και τῆς γῆς ὀλόκληρης.

Γλωσσολόγοι, καθηγητές, ειδικοί και ἀρμόδιοι συζητοῦνε, διαφωνοῦνε, συμφωνοῦνε μέ τό συντακτικό στό χέρι ὅμως δέν ἔχουν δηλώσει πῶς σχήματα γλωσσικά και νοήματα "ἔξωθεν" εἶναι ὀ π ο τ ἔ λ ε ι α γλωσσική.

Οὔτε ἀκούστηκε κήρυγμα γιά γ λ ω σ σ ι κ ῆ
ἀ ν τ ἰ σ τ α σ η κι ἐ π ι β ἴ ω σ η.

Κι ἡ δημοτική πού ἐορτάζουμε γιά ἐπίσημη γλώσσα, βήμα χ ρ ῆ σ ι μ ο.

Ὅμως δέν εἶναι δ η μ ο τ ι κ ῆ μερικές τριτόκλιτες κατάληξεις νά γίνουν πρωτόκλιτες: ἀντί "τῆς καταστάσεως" νά γράφομε "τῆς κατάστασης", ἀντί "τῆς ἐκθέσεως" τῆς "ἐκθεσης".

Οὔτε τό "ὑπό" νά γίνει "κάτω ἀπό", τό ἀλματώδες νά γραφτεῖ "ἀλματώδιο".

Και πολλά ἀκοῦμε και διαβάζομε, εἶναι περιττή και παρεξηγημένη π ρ ὀ σ ο δ ο ς. π.χ. στήν ἐφημερίδα τοῦ λαοῦ γράφεται ἡμερομηνία "9 Μάη" "~~10~~ Νοέμβρη". Περιττό γιὰτί ὅλοι καταλαβαίνομε Μάϊος - γενική Μαΐου, Νοέμβριος - γενική Νοεμβρίου.

Και λαθεμένο γιὰτί σέ σωστή δημοτική θά πεῖς "18 τοῦ Μάη" "20 τοῦ Νοέμβρη". Δημοτική δηλαδή ἀποκριάτικη, ρούχα καθημερινά πού τά φορᾶς στραβά.

Ἀκούστηκαν ἀπό ἐπίσημα πρόσωπα και διάφορα παράξενα. Ἐνας Ἀκαδημαϊκός -γιατρός αὐτός - δήλωσε πῶς γιά νά μιλήσουμε καλά ἑλληνικά πρέπει νά μάθουμε καλά ξένες γλώσσες, σάν νά εἶναι οἱ γλώσσες ἔτοιμες σέ σφραγισμένα μπουκάλια, διαλέγεις και μεταγγίζεις ὅπως στήν ἐπάρατη νόσο - τό νέο αἷμα, ὁ Ἀκαδημαϊκός Λοῦρος.

Ἐνας ἐπιμορφωσίας, μόνιμος κάτοικος στό Παρίσι ἦταν ἐδῶ γιά "διακοπές", σέ συζήτηση πού ἀνοίξαμε εἶπε τευτώνοντας τά πόδια του: "Τί κι ἂν δέν ἔχομε γλώσσα..." "Ἀραγε τί νά λέει τώρα τό 1982 ὁ Σπύρος Ἀσδραχᾶς; ε.α.;

Ἡ ΕΛΜΕ πρόσφατα πανηγυρίζοντας τό μ ο ν ο τ ο ν ι - κ ὸ πρότεινε νά γράφεται τό ι, τό γνωστό μας ιῶτα, μέ μιά τελεία στήν κορφή, τόν πρόσθετὸ ἀχρηστο κόπο δέν τόν ὑπολόγισε, αὔξησε μόνο τό "ἀνάποδο καμάρι" μας, ὁ ἐ ξ ε υ ρ ω - π α ῖ σ μ ὸ ς.

Ἐδῶ εἶπαμε δέν ἔχομε πρόθεση οὔτε γνώσεις γιά μ ε -

λ έ τ η πώς κι από πότε αρχίζει τό γλωσσικό ξεπούλημα.
Έμπειρικά, αλλά μέ περίσκεψη διαπιστώνουμε ότι: Από τότε πού υπάρχει Κράτος, άς ποθμε άπ'τίς αρχές τοϋ αιώνα, Κράτος, Έπουργεία, Πανεπιστήμια, καθετί μέ κάποια έξουσία, παραμερίσανε, μάλιστα πολεμήσανε τόν κύριο διατηρητή κι άνανεωτή γλωσσοπλάστη λαό.

Και μέ τό γνωστό "ανάποδο καμάρι" ό ίδιος ό ζημιωμένος κοινός νεοέλληνας, θ α υ μ ά ζ ε ι γλώσσα "διορθωμένη".

Λοιπόν "κ α θ α ρ ε ύ ο υ σ α" όλα τά γράδα τής ά σ υ ν ε ν ν ο η σ ί α ς και π ο λ υ γ λ ω σ σ ί α ς έδω και γενεές.

Γλώσσα τοϋ Κράτους - ούτε προσπάθεια νά καταλάβουνε οι άπλοι πολίτες.

"Όσα ψηφίζει διατάζει τό Κράτος, όσες συμφωνίες, συμμαχίες, απαιτήσεις, παραχωρήσεις, ά κ α τ α ν ό η τ ε ς για όσους τίς πληρώνουνε.

Γλώσσα τής δικαιοσύνης - Δικαστήρια, κατηγορούμενος, κατήγορος, δικηγόροι, μάρτυρες περιμένουν τό δ έ κ ι ο κ ά π ω ς σ ά λ α χ ε ι ς ο, ίσως τό βροϋν. Κι όσο άνώτερο τό δικαστήριο, τόσο πιο πυκνό τό σμοτάδι.

Γλώσσα τοϋ Στρατοϋ - παραγγέλματα, όπλα, χειρισμός, ίματισμός, συσσίτιο άπαιτούν μετάφραση. Τ'άλλα παπαγαλίστικα.

"Έν καιροϋ πολέμου" κατ'άνάγκη παίρνουν άπάνω τους και τή γλώσσα οι φαντάροι. Βγάλανε στόν Άλβανικό έκείνη τήν κραυγή "άέρα-άέρα" πού αντιλάλησε - για ένα ξέφρενο διάλειμα - μέ τίς πρώτες νίκες τοϋ φασισμού.

Γλώσσα τής Παιδείας

Και στό νηπιαγωγείο ή γάτα πρώτα ήτανε γραμμένη, "γαλή", έπειτα γράφτηκε γάτα, ό κώδων έμεινε "κώδων" ποτέ κουδούνι. Έπειτα λίγο "καθομιλουμένη" στό Δημοτικό, έπειτα στις μεσαίες τάξεις, ένας καθηγητής τά δέχτηκε, άλλος τήν ξόρκιζε. Στά Γυμνάσια μύλος. Ό Γυμνασιάρχης μας Γαρδίκας πού δίδασκε Άρχαϊα μάς καλοϋσε: "λαβοϋσα τό βιβλίον σου έλθέ", μάς μάλωνε: "έρωτωμένη μέν τοϋ ίχθύος άφωνοτέρα, μή έρωτωμένη δέ και τής κίσης λαλιστέρα". Όμως πήραμε γεύση, μάς "δίδαξε" Εϋριπίδη, Σοφοκλή. Τώρα κατάλαβα πώς μάς έστηνε μπρός στα κείμενα πού για αυτόν ήταν ζωντανά και πιά έμεϊς ό,τι προλάβομε.

Οι έξοχοι κατοπινοί μεταφραστές δημοτικιστές θρα-
σύβουλος Σταύρου, Μελαχρινός κ.ά. τότε άγνωστοι στά σχολικά
προγράμματα.

Συνεχίζουμε τήν πολυγλωσσία:

Γλώσσα τοῦ Τύπου

άλλη κύριο άρθρο άλλη χρονογράφημα, οί συντηρητικές
έφημερίδες άλλη κι οί φιλελεύθερες άλλη "Ζητείται δεσποινίς
έμφανίσιμος" ώς τώρα οί άγγελίες καθαρεύουσα.

Γλώσσα τῶν άριστερῶν

πολύπαθη, δέν απόφυγε παγίδες τῆς κρυφοκαθαρεύουσας,
τῆς καιῆς μετάφρασης οὔτε τίς άχώνευτες ξένες λέξεις
"π ρ ο τ σ έ ς", "γ ι α φ κ έ ς".

Οί σύντροφοι και δάσκαλοι δημοτικιστές μαρτυρήσανε
"Οπου κι όπου ἡ γλώσσα λειτουργεῖ άξεχώριστη
άπ'τούς κοινούς ανθρώπους δέχεται και άφομοιώνει και λόγια
καινούργια και νοήματα.

Πρίν δυό-τρεις γενιές οί στρατιῶτες στό "άμπρι"
τούς δώσανε πληθυντικό "άμπριά", στά χωριά τοῦ Παρνασσοῦ
φτιάχνανε τσαρούχια μέ φτηνό στρατιωτικό ύλικό από τό "καου-
τσούκ" τά εἶπανε "καβατσούκλια".

Σέ παροιμίες ελληνικές συχνά οί μετανάστες, τά
πληρώματα καραβιῶν δουλεύουνε άδιάκοπα λέξεις άγνωστες
τά καρφέαρ (*car fare*), τά κάνανε "καραφέρια", τόν ούότσημαν
(*walkman*) τόν λένε "βατσιμάνο".

Με4ικές άγνωστες λέξεις πού οί άπλοι άνθρωποι τίς
άκούνε στραβά, βρίσκουνε αντίστοιχο νόημα σ ω σ τ ά : π.χ.
τή δυσεντερία τήν κάνουνε "λυσεντερία" δηλαδή λύνει τ'άντε-
ρο, τόπ τυχίο "έπιτυχίο", "θανατικός" ὁ φανατικός, "έαυτότη-
τα" τήν ταυτότητα, "κουλόβερ" τό πουλόβερ - χωρίς μανίκια,
"έγώητρο" τό γόητρο, "θηριωειδή" τόν θηρεοειδή.
'Εμεῖς αὐτά τά κατατάξαμε "κατσαρά" ἄς γελοῦμε, εἶναι δείγμα-
τα πῶς ὁ ν ο ῦ ς δ ο υ λ ε ὕ ε ι.

Κι αν ἡ προηγμένη μας τεχνολογία μετροῦσε πόση εϋ-
αισθησία, πόση ενέργεια κατανάλωσε ὁ νοῦς γιά τή "λ υ σ ε ν-
τ ε ρ ί α" και πόση γιά νά παπαγαλίσει "σ ν ά κ - μ π ά ρ"
θά διακρίνει τήν ὕγεια τῆς γλώσσας άπ'τίς άρώστιες τῆς.

Και τά λάθη λοιπόν δείγματα ὕγειας:

'Εμεῖς δέν γράφομε οὔτε μᾶς χρειάζονται έξυπνάδες:
ὁποιος ξεχωρίζει τό νοῦ πού δουλεύει άπ'τό νοῦ πού άχρη-
στεύεται θά καταλάβει τί λέμε.

Ἐξάλλου ὅπου ἡ παρουσία τοῦ λαοῦ εἶναι ζωντανή καὶ δέν παραμερίζεται συστηματικά ὁ κοινός ἄνθρωπος, ἡ γλώσσα διατηρεῖ τὴν ἀξία καὶ τὴ σημασία της.

Πάντως τὴν ἀναζητά.

Στὰ ἐλεύθερα βουνά τῆς Κατοχῆς ἐφαρμόστηκε ἡ Δημοτικὴ γλώσσα ἐπίσημη.

Μετὴν προδομένη ἀπελευθέρωση προδόθηκε καὶ τὸ γλωσσικό μας δίκιο.

Καὶ συνεχίζεται ὄχι μόνο στοὺς δεξιούς κύκλους τὸ "ἀνάποδο καμάρι", Ἄγωνιστῆς ἔγραφε στὰ "Ἀπομνημονεύματά του": "στὸ κεφάλαιο τῆς ὑπόδησης καθυστερούσαμε", τοῦ κόπηκε ἡ ἀνάσα ὅταν πρότεινα: δέ λές ἀπλά "εἴμαστε μέ τρύπιες ἀρβύλες καὶ ξυπόλητοι;"

Καὶ σ' ἓνα ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ - "ΨΑΡΙΑ ΤΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ" μέ αὐστηρά ἐπιστημονικά κριτήρια, συμφωνήσαμε πῶς θά γραφεῖ σέ δημοτικὴ. Ἐγὼ εἶχα τὴν εὐθύνη καθὼς καὶ ν' ἀναζητήσω τὴν κοινὴ ὀνομασία τῶν ψαριῶν ἀντιστοιχὰ μέ λατινική καὶ καθαρεύουσα - μύλος δηλαδή. Προχωρούσαμε, διαβάζω στὰ δοκίμια γιὰ κάποιο ψάρι: "Ξεχωρίζει ἀπὸ τὴν παρουσία στὰ πλευρά μιᾶς σειρᾶς ἀπὸ μαύρα στίγματα", δηλαδή τρεῖς γαλλισμοὶ κατὰ σειρά. "Γιατί ὄχι "Ξεχωρίζει" "ἀπὸ" ἢ "μέ" μιὰ σειρά μαύρα στίγματα" εἶπα. Ἡ ἐπιστημόνισα πού πρόσφερε ὑπηρεσίες στοὺς ἀπελευθερωτικούς ἀγῶνες, ἀρνήθηκε νά γραφεῖ τ' ὄνομά της: "κείμενα σέ τόσο ἀπλή γλώσσα μειώνουν τὸ κύρος μου". Τ' ἀκούσαμε κι' αὐτό, γράφτηκε.

"Ἄλλες ζημιές:

Κείμενα ἀπὸ ἀγωνιστῆς καὶ ἀγωνίστριες, λιτά, ζωντανά, τὰ δόσανε σέ "διανοούμενους ἀναγνωρισμένους" γιὰ μεταγραφή πρὶν δημοσιευτοῦνε π.χ. ἓνα κείμενο γιὰ τὸν Ἀϊ - Στράτη, ἀπλὸ ἀπὸ ἄμεση ἐμπειρία, δηλαδή μαρτυρία γιὰ τὴν ἐποχὴ τῆς φριχτῆς πείνας τὸ "ἀναθέσανε" στὸν Μ. Λουντέμη. Ἐγίνε "διήγημα" - φιλολογία. Μετὰ λίγα χρόνια βρέθηκαν σελίδες ἀπὸ τὸ πρωτότυπο τοῦ δημοδιδάσκαλου Κώστα Μπούση. Δημοσιεύτηκαν στὸν Β' τόμο τοῦ "ΚΟΙΝΟΥ ΛΟΓΟΥ" (σελ. 22).

Ἀπὸ ποῦ καὶ πῶς ἀρχίζει τέλος ἡ πολυπόθητη "ἀνανέωση":

Ἄς πάρουμε πρῶτα εἶδηση πῶς μερικά γραψίματα ἢ νοήματα ἢ ἀντικείμενα δέν σηκώνουνε ἀνανέωση.

Υπάρχουν τέχνες, αρετές, νομίσματα, λόγια πού άντέχουνε, δέν αλλοιώνεται ή άξία τους μέ τή χρήση και τό χρόνο.

Στή σημερινή μας γλώσσα ή λέξη "άνανέωση" πρέπει νά ξορκίζεται. Καθώς κι ή λέξη "άξιοποίηση".

Γιατί νά τήν ξορκίζουμε.

Από ποιούς και γιατί νά μήν τήν περιμένομε:

"Αν κρεμάσεις σέ κυπαρίσι πολύχρονο λίγα κεράσια θά σοσ βγάλει τό κυπαρίσι κεράσια:

"Αν μπολιάσεις μιά κλιματαριά καινούριο σταφύλι, μά πριονίζεις και πετάς τίς ρίζες της θά καρπίσει: Σήμερα ότι γίνεται και λέγεται ά ν α ν έ ω σ η, ά ξ ι ο π ο ι - η σ η, έτσι εφαρμόζεται από κείνους πού έχουν έξουσία νά τήν εφαρμόσουν.

Ό,τι πουλιέται κι αγοράζεται, ό,τι επιθυμούμε και καμαρώνουμε: έντυπα, προγράμματα, επιγραφές, διαφημίσεις, μά και συνήθειες, μά και ό,τι τρώμε, ό,τι παράγομε προσφέρεται, πουλιέται, αγοράζεται για εύκολια ξένων. Μείωση και φθορά για μας, δηλαδή και τής γλώσσα, άρα και τής ζωής μας.

✓ Η Αθήνα, δοξασμένη πρωτεύουσα δέν αποκλείεται σέ κάποια τελετή νά μετανομαστέτ ATHENVILLE ή ATHENBOURG αναλόγως τίς επενδύσεις πού συζητιούνται. ✓ Υπάρχουν τά πολιτικά και οικονομικά συμφέροντα σ' όλα τούτα: Δέν υπάρχει κατάσταση ούτε πράξη, ούτε και αναπνοή παίρνομε πού νά μήν αρχίζει και νά μήν καταλήγει σέ πολιτικά και οικονομικά συμφέροντα.

Κι ή γλώσσα-έξαρχής τό είπαμε- είναι στοιχειό ύγείας, ζωής πού διατηρεί, συνεχίζει τήν αναπνοή μας, τή ζωή μας τό συμφέρον μας. Χρειάζεται νά υπολογίζεται κοντά στά πολιτικά και οικονομικά συμφέροντα και τό γλωσσικό συμφέρον.

"Όμως γ λ ω σ σ ι κ ή έ π ι β λ ω σ η " γ λ ω σ σ ι κ ή ά ν ε ξ α ρ τ η σ ι α" δέν ήήρυξε κανένας πολιτικός ή και οικονομολόγος "έπιμορφωμένος" ή σύλλογος πολιτιστικός ή δήμαρχος πράσινος ή κόκκινος.

Κι άς πάρομε τήν κρυάδα: για τήν γλωσσική έ ξ ά ρ τ η σ η και ό π ο τ έ λ ε ι α είναι υπεύθυνοι και τήν πολλαπλασιζουν οι έ γ γ ρ ά μ μ α τ ο ι μορφωμένοι κι έπιμορφωμένοι. Πού άγνοούνε, περιφρονούνε τό ζωντανό γλωσσικό συμφέρον δηλαδή τούς π ο λ λ ο ύ ς

και κοινούς, αγνοούν τις γλωσσικές ανάγκες και προσφορές τους, τούς χωρίσανε ταξικά και γλωσσικά.

Όσοι νομοθετούνε σήμερα, συνειδητά ή από άγνοια προσδοκούνε γλωσσικές "εύκολιες", νομιμοποιούν σχήματα της υποτέλειας και πρόχειρα, εύκολα. Δέ διαφέρουνε από έξεταστές που δίνουνε πλαστά διπλώματα οδηγού ή παραχαράκτες που κυκλοφορούν πλαστά χαρτονομίσματα.

Αυτά που λέμε φαίνονται και είναι πειστικά και κουραστικά. Αν υπάρχει όμως ενστικτο για γλωσσική επιβίωση δείκτες και πύση και κούραση αναζητώντας πηγές της γλώσσας = της ζωής.

Όπως τ'άγριμια, όπως κι'ό δειλός λαγός αν κινδυνεύει, αν παραδιψάσει θ'άμολυθει αναζητώντας νερό, ξεφοβάται.

Κι έμεις που κινδυνεύουμε γλωσσικά, με τις λίγες γνώσεις, έμπειρικές κι αυτές, ξεφοβηθήκαμε.

Και αναζητούμε ...

Είπαμε παραπάνω από που δεν αναζητούμε και γιατί. Αποκλείσαμε "άνανέωση", επιδράσεις ξένες και γλωσσικές "εύκολιες".

Σημειώνουμε μερικά θετικά γνωρίσματα για γλώσσα ζωντανή νεοελληνική.

Έξανάγκης μικτή δημοτική και καθαρεύουσα, όση χωνεύτηκε πιά.

Μέ κύριο στόχο να έξυπηρετεί τους πολλούς, κοινούς νεοέλληνες.

Θά γράφεται όπως μιλιέται - έξαιρέσεις οι τεχνικές όρολογίες -. Θά είναι άπαιτητική σε άκριβολογία, τέρμα τά θελημένα θολά σχήματα και νοήματα.

Θά επιδιώκει λογική συνάρτηση.

Η άσυναρτησία δέ λείπει από πουθενά μά είναι ζημιά παραπάνω από γλωσσική άμα τή σπέρνομε. Π.χ. κάποιος από τούς "έξυπνους" δημοσιογράφος πέταξε τή λέξη "καμικάζι" για τά μηχανάκια, έτσι τοσ άρεσε. Σε συνέντευξη λοιπόν κάποιου δημοσιογράφου με άνώτερο άστυνομικό, κι αυτός δηλώνει ότι έχει 2-3 κατηγορίες "καμικάζι".

όσα χρησιμοποιούσιν νοικοκυραίοι και πάνε στη δουλειά τους φρόνιμα, όσους δέν τηρούν οδηγίες τής τροχαίας και καταλήγει στα "καμικάζι".

"Ετσι μέ λέξη άγνωστη στους πολλούς και κοινούς χάνει τό κακό τή σημασία του. Μειώνεται κι ή δίκαιη ά γ α ν ά κ τ η σ η τής κοινής γνώμης. Κι οι φταίχτες καμαρώνουνε, κερδίσανε "ξένο" τίτλο. "Αν τούς λέγανε "οι λύσσει", "τά όρνια"... ίσως και νά ντρεπόντανε.

Εξάλλου "καμικάζι" λένε γιαπωνέζικα τούς έθελοντές προορισμένους νά σκοτωθούνε κι αύτοι μέ τ'αεροπλάνο, πέφτοντας σέ σημαντικούς στόχους έχθρικούς.

Τόση γελοιογράφηση γλωσσική και ο ύ σ ι α σ τ ι - κ ή γελοιογραφεί έμάς. "Αν κανένας μετανάστης έξ 'Αμερικής διαφήμιζε τά σουβλιστά "γκριλ" έδω ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΔΙΑΚΟΣ" άραγε θά βρισκε πελατεία;

Είδικοί γλωσσολόγοι, καθηγητές, έστω εκπαιδευτικοί, έστω όπουργοί θά συντελέσουνε τό έλπίζομε, μ έ δι π λ ή , τ ρ ι π λ ή ε ύ θ ύ ν η - όπως οι επαγγελματίες στρατιωτικοί στην έθνική αντίσταση για τίς τεχνικές γνώσεις, τήν πειθαρχία, σ'έπαφή μέ άντάρτες, αντιπροσωπεύει = τό λαό.

Προχωρούμε και προβλέπουμε σύμφωνα μέ τούς άγραφτους κανόνες τής σ ω σ τ ή ς δ η μ ο τ ι κ ή ς - δηλαδή γλώσσα που άντέχει περιπέτειες και διωγμούς, Τή θρέψανέ όπως-όπως χρήσιμα και άχρηστα και πάλι βαστά.

Τά νεοελληνικά θά είναι γλώσσα κ α τ α φ α τ ι - κ ή ξεκάθαρη από πριν, από μέσα τής, "περιεχόμενο και σχήμα" έγγυημένα από τή σωστή τής δημοτική πρέλευση: που διατηρεί περιεχόμενο και σχήμα απλό, καθόλου απλοϊκό, ποτέ θολό. Σάν έπιγράμματα, σά γνωμικά και άμφιβολίες και σοφία. "Αν βάλομε στό νοϋ μας τούς "άρχαιους" χωρίς άερολογίες πώς είμαστε "άπόγονοι", πάντως είναι απόλαυση και ούσια πόσα είπανε απλά και σοφά έπιγράμματα, γνωμικά.

Δέν θά χρειάζεται ά ρ ν η τ ι κ ά σχήματα λόγου για είσαγωγή ούτε στη μέση ούτε πουθενά: "δέν ξέρω αν μας επιτρέπεται νά νομίζομε.."

Ούτε πολλές, μάλλον καθόλου ευκτιικές δυνητικές, όποτακτικές, δηλαδή γαλλισμούς, άγγλισμούς: "θά ήθελα νά..." "έπιτρέψετε μου νά ...".

Και κάτι άλλα παιχνιδίσματα γαλλικά: ενώ μία πράξη, ένας συλλογισμός συνεχίζεται με κανονικό ένεστώτα γυρίζουν τή φράση σέ μέλλοντα, ξαφνικά χωρίς λόγο "θά μιλήσει..." "θά έρθει..."

· Η δημοτική δέ συνηθίζει και τώρα δέ θά συνηθίζει τ'άφηρημένα ούσιαστικά: "δικαιοσύνη", "κακία", "σπατάλη", "βλακία": Τό κάνει επίθετο ούσιαστικό: "ο δίκαιος", "ο κακός", "ο σπάταλος", "ο βλάκας".

· Αποκλείει, τουλάχιστον έμποδίζει τήν πολυλογία, επίδημια δεικτή, πληρωμένη μάλιστα: έφημερίδες, περιοδικά κάθε τόσο αύξάνουν τις σελίδες. Τό χαρτί βλέπουμε ότι ακρίβηνε άρκετά, ποτέ τόση φλυαρία, τόσα έγυλήματα, περιγραφές και λεπτομέρειες, τόσα πρόσωπα της "ήμέρας", χωρίς οικονομία λόγου και χώρου καμιά.

· Όταν λείψουνε λέμε ταμπέλες κρεμασμένες στραβά, μέ βέλος "πρός τ'άριστερά" πού οδηγούνε "δεξιά".

· Όταν ξέραμε πιά πώς δέ θά είναι ή νεοελληνική γλώσσα εϋκολη έτοιμη, βάζεις ένα νόημα, ένα περιστατικό σέ πρίζα δίπλα σου βγαίνει εκφραση γλωσσική σωστή = φώς.

Ξέρομε πιά πώς τό ρεύμα έχει διακοπές, βλάβες, ξέρομε πού βρίσκονται οι βλάβες, από πού οι διακοπές.

· Όλα πού χρειάζονται άλλαγή, τότε θ' άλλάξουνε.

· Θ'άλλάξει και ή στίλιξη.

πού διαφέρει από τή γαλλική μέ τά τόσα κόματα μέ ή χωρίς τελείες από πάνω, για πολλές "άποχρώσεις".

· Η νεοελληνική φράση πιά μονοκόματη.

· Ο ήχος που έχει σχέση στενή μέ τόν προφορικό λόγο, σήμερα κι αυτός είναι άλλοπρόσαλλος, πότε κραυγαλέος πότε μονότονος, φυσική διμιλία, ήχος φυσικός σπάνιος. Πολύ προσποιημένος και στήν διμιλία και σέ δημόσιες συζητήσεις, "στά μέσα ενημερώσεως" άγνώριστος.

· Ακοϋς από μακριά σπάνια καταλαβαίνεις πώς είναι γνώριμη γλώσσα = Έλληνικά κοινά.

Και οι φωνές πού επαναλαμβάνουν τό ίδιο νόημα, συνήθως γυναικείες "στόν επόμενο τόνο ή ώρα θά είναι", "περιμένετε στό ακουστικό" ήλεκτρονικά τυποποιημένες θά έχουν άποτυπωθεί από βεντέτες σέ ήχο ξένο.

"Όσοι διαβάσανε τό γραπτό μας και δέχονται τήν πρόβλεψη και τήν ανάγκη για γλώσσα νεοελληνική, γνώριμη και στ'αύτι, άς προσέξουνε πώς στή σημερινή, μάλιστα γραπτή δημοτική τό ν πού καταργήθηκε- τό πήραν από φόβο, όμως δέν μπορεί νά λείψει όταν ή επόμενη λέξη αρχίζει μέ τ ή κ ή π.

"Αν επικρατήσει και σέ λίγο άκουσε "τό καπνό", "τό πατέρα", "τό κόσμο" είναι άλλη μια ήχητική πληγή. "Έτσι μιλούσαν κάποτε κυρίες μέ άγωγή έγγλεζοχιώτικη.

Και τά ιδιώματα, Ποντιακά, Κυπριώτικα, διάφορα από περιοχές της μικρασίας, Άρβανίτικα δέ χρειάζονται άμεσα βέβαια μά έχουνε θέση στή σπουδή της γλώσσας.

Και στήν ανάπτυξη της περιοχής του καθένα μέ τις ρίζες του, τήν ιστορία του, πώς επιβίωσε και ως πότε.

Θά πεῖς ποιός θ'άφίσει "τ'άγγλικά του" μάλιστα "έντατικά" νά μελετήσει τ' Άρβανίτικα;

Δέν υπάρχει τέτοιος κίνδυνος. Μά κάπου στήν Άνώτερη και παρ'όλιγον Άνώτατη και σοσπερ Άνώτατη Παιδεία έχει θέση μελέτης και πρόγραμμα για ιδιώματα.

Και καταλήγομε: "Όπου δέν ξεσηκώνονται ειδικοί γλωσσολόγοι, φιλόλογοι άς ξεσηκωθουνε πρώτα λίγοι και ύστερα πολλοί κουνολ νεοέλληνες για γλωσσική αντιστάση.

Λοιπόν απ'τίς αισθήσεις θά όξυνθει πιστεύω και θά ζητά πρώτα ήχο σωστό ή ακοή, όταν κι όπου ή ελληνική γλώσσα επικρατήσει.

Και γεύση γλωσσική σωστή και αύξημένη κι γλωσσική ευαισθησία.

Καθώς και στομάχι γερό νά χωνεύει τ'άλλοπρόσαλλα.

Κι ο νούς, τό ξαναλέμε νά μήν αρχηστευτεῖ, ν' αναζητά.

Όυτε στέκει στήν αναζήτηση νά συμβουλέψεις: "διαβάζετε, διαβάζετε" όπως σέ περιοδικά συμβουλευαν τούς άρχαίους, σά νά τούς λές "τρώτε πολύ για νά γίνετε καλοί μάγειροι".

Οι όμαλοι κοίνοι "Έλληνες δέν είναι άρχάριοι.

Μά κι αν άχρηστευτετ τοσ κοινοσ νεοέλληνα, τοσ κοινοσ άνθρώπου ο νοσ και γίνουμε κοινωνίες που χρειάζεται νους μόνο για μία είδική δουλειά όπως π.χ. τά μερμύγκια, οί μέλισσες, πάλι σέ μερμυγκοφωλιές, σέ κυψέλες δέν αλλάζουνε πιστεύω τή δική τους γλώσσα: Σαλεύουνε κεραίες, φτεράκια για συνεννόηση, δέ σαλεύουν κεραίες, φτεράκια (όπως τής μύγας) σκαθαριοσ. Έκτός, αν προσπαθοσνε νά ξεγελάσουνε κανέναν έχθρό. Σήμερα έμεϊς ξεγελοσμε τόν έαυτό μας.

Η πολίση πάντα άνετη ζωντανή δημοτική. Στενά δεμένος φαίνεται μέ τίσ πηγές τής ζωής ο ποιητής - αν είναι ποιητής -.

Τ'άφηρημένα κι ασυνάρτητα τής θελημένης ασυναρτησίας, τά λεγόμενα και πρωτοπορειανά, γρήγορα γίνονται όπισθοπορειανά, τό είδαμε.

Αν και όταν έχουν άξια διαρκεί, άργά ή γρήγορα φανερώνεται. Βέβαια, μία για πάντα μέ τόν πυρηνικό χαλασμό θά λείψουνε.

Μέ ποιητική διπλή αίσθηση και γλωσσική άνεση γράψανε και μερικοί πεζογράφοι, Παπαδιαμάντης, Μωραϊτίδης, ότι περιγραφικό ή σχόλιο δικό τους σέ καθαρεύουσα έξοχη - τήν ξέρανε. Στήν ίδια σελίδα νησιώτες, παπάδες, θαλασσινοί, γυναίκες, κόρες τέλεια δημοτική - νόμιμη διγλωσσία, πλούτος μας.

Έδω μας πέρασε άπ'τό νοσ μία όποψία - έμπειρική κι αύτή - πώς οί άρχηγοί και όπαδοί φανατικοί καθαρευουσιάγοι τής έποχής εκείνης δέν ξέρανε τή γλώσσα που έπιβάλανε. Όσα γράψανε, κηρύξανε δείχνουνε ήμιμάθεια. Δέν ώφεληθήκανε από τήν πιο περίπλοκη μά περιεκτική δομή τής καθαρεύουσας.

Μέ κούφια συνθήματα για "έθνικούς κινδύνους", "χυδαιότητες" κυριέψε κάποιος γλωσσικός φασισμός που ξεγέλασε και τή νεολαία (όπως κι ο πολιτικός). Μέ στόχο νά κόψει και τή γλωσσική φυσική πορεία προς τήν αναγνώριση τοσ λαοσ και τής γλώσσας του. Και νά διατηρηθεϊ άλλο ένα προνόμιο - τό γλωσσικό - τής άρχουσας τάξης.

"λαϊκισμός"

Κι ή λέξη αύτή έπιρεάζει άκόμη τή γλωσσική μας όποτέλεια, έκφράζει περιφρόνηση άνομολόγητη και όμολογημένη για ό,τι